

Unachohitaji kujua kuhusu Paxlovid

Paxlovid ni nini?

Paxlovid ni dawa ya kukusaidia kutoka kuugua kutokana na COVID-19.

Ina dawa mbili (nirmatrelvir na ritonavir) zinazofanya kazi pamoja kukomesha COVID-19 virusi kutoka kwa kuenea ndani ya mwili wako.

Paxlovid inaweza kuzuia dalili zako kukuwa mbaya zaidi na inaweza kupunguza nafasi ambayo utahitaji kwenda hospitali kwa COVID-19.

Paxlovid haitakuzuia kuambukizwa na COVID-19 tena.

Paxlovid sio mbadala wa chanjo. Ulinzi bora dhidi ya maambukizi makubwa ya COVID-19 ni kufuata agizo ya chanjo vilivyo.

Nani anapaswa kupata Paxlovid?

Unaweza kupata Paxlovid ikiwa uko katika hatari kubwa ya kuwa mbaya ugonjwa wa COVID-19. Lazima uanze Paxlovid ndani ya siku tano baada ya kuanza kuhisi dalili ndio iweze kufanya kazi vizuri.

Hatari yako ya ugonjwa mbaya inategemea afya yako, umri na hali ya chanjo.

Mtoa huduma wa afya anaweza kukuambia ikiwa uko hatarini. Unaweza pia kutumia zana ya uchunguzi wa Ontario kuona ikiwa unaweza kuwa katika hatari kubwa:

<https://covid-19.ontario.ca/covid-treatment-screener>

Unaweza kuwa katika hatari zaidi ikiwa wewe ni:

- ✓ 60 au zaidi;
- ✓ 18 au zaidi na wasio na kinga (kuwa na kinga ambayo inadhoofishwa na afya hali au dawa);
- ✓ Umri wa miaka 18 hadi 59 na una upungufu wa kinga dhidi ya COVID-19 (kwa mfano, wewe hujachanjwa, au imepita zaidi ya sita miezi tangu ulipopata kipimo cha chanjo au kuugua na COVID-19)
- ✓ Umri wa miaka 18 hadi 59 na una udhoofu wa afya ya aina moja au zaidi zinazokuweka katika hatari kubwa ya kuwa na COVID 19. Baadhi ya hali ya udhoofu ya afya ambayo yanaweza kukuweka katika hatari kubwa ya COVID-19 ni:

- saratani
- ugonjwa wa cerebrovascular (k.m., kiharusi)
- ugonjwa wa figo
- ugonjwa wa ini
- ugonjwa wa mapafu
- uvimbe wa nyuzi
- kisukari
- ulemavu
- hali ya moyo
- maambukizi ya UKIMWI
- matatizo fulani ya afya ya akili
- unene

**Ontario
Health**

- mimba na mimba ya hivi karibuni
- kuvuta sigara (ya sasa au ya zamani)
- kifua kikuu

Zungumza na mhadumu wa afya ili kujadili chanzo kama unafikiri uko katika hatari kubwa ya kupata ugonjwa mbaya kutokana COVID-19.

Nadhani nina COVID-19. Napataje Paxlovid?

Unaweza kuangalia dalili zako hapa: **covid-19.ontario.ca/exposed#symptoms**

Ikiwa unafikiri uko katika hatari kubwa ya ugonjwa mbaya na kuwa na dalili za COVID-19, unaweza:

- wasiliana na duka lako la dawa (wafamasia wengi wanaweza kuagiza Paxlovid)
- wasiliana na mtoa huduma wako wa msingi (familia daktari au muuguzi)

Unaweza pia kuwasiliana na Health811 ikiwa una maswali au unahitaji msaada. Piga 811 au tembelea **ontario.ca/health811** ili kuzungumza na nesi mtandaoni.

Health811 inaweza kukuunganisha na huduma ya mtandaoni mashauriano ikiwa hii ni sawa kwako.

Ni muhimu kuzungumza na mhadumu wa afya mara tu unapoanza kuwa na dalili.

Paxlovid lazima ianze ndani ya siku tano baada ya kuanza kuwa na dalili ili kufanya kazi vizuri.

Ikiwa una dalili kali, piga simu 911 au nenda kwa idara ya dharura. Dalili kali ni pamoja na:

- kupumua kwa shida
- maumivu ya kifua
- kupoteza fahamu
- kuchanganyikiwa

Ni ujumbe gani nahitaji kuleta ninapozungumza na mtoa huduma wangu wa afya Kuhusu Paxlovid?

Unapozungumza na mtoa huduma za afya, unapaswa leta:

- orodha ya dawa zote unazotumia, ikijumuisha maagizo na ya dawa za kupeana kwa kaunta, vitamini, na virutubisho vya mitishamba
- orodha ya hali yako ya matibabu
- nakala ya kazi yoyote ya hivi majuzi ya damu, ikiwa unazo zinapatikana

Mwambie mtoa huduma wako wa afya ikiwa unayo mzio, ugonjwa wa ini au figo, au ikiwa una mimba, kunyonyesha au kutumia uzazi wa homoni udhibiti (kama vile vidonge vya kuzuia mimba au bandika).

Je, ninahitaji kupimwa COVID-19 kupata Paxlovid?

Utahitaji kipimo cha COVID-19 ili kupata Paxlovid. Hii inaweza kuwa PCR, mtihamu wa haraka wa Masi, au mtihamu wa antijeni wa haraka (hata ikiwa ulifanyika nyumbani).

Huna haja ya kuwa na mtihani chanya kabla akizungumza na mtoa huduma za afya kuhusu Paxlovid. Watakusaidia kupata mtihani ikiwa unahitaji.

Je, Paxlovid ni bure?

Paxlovid hailipishwi pamoja na maagizo kutoka kwa afya mtoa huduma. Huhitaji kadi ya OHIP kupata Paxlovid.

Jinsi ya kuchukua Paxlovid?

Paxlovid inachukuliwa kwa mdomo (kwa mdomo) mara mbili kwa siku siku tano.

Paxlovid huja katika kifurushi na kipimo cha asubuhi na kipimo cha jioni. Kila dozi inajumuisha vidonge 2 vya nirmatrelvir (vidonge vya pink) na kibao 1 cha ritonavir (kibao cheupe).

Watu walio na ugonjwa wa figo wanaweza kuwa na kipimo cha chini iliyoagizwa.

Lazima unywe vidonge vyote vya asubuhi tatu kwa wakati mmoja wakati na vidonge vyote vitatu vya jioni kwa wakati mmoja, kwa siku 5 kamili. Paxlovid inaweza kuchukuliwa na na chakula au bila.

Ukikosa dozi ya Paxlovid na ni ndani ya 8 masaa ya wakati inachukuliwa kwa kawaida, ichukue haraka kama unavyokumbuka.

Ukikosa dozi kwa zaidi ya masaa 8, ruka kipimo kilichokosa na uchukue kipimo kinachofuata kwa wakati wako wa kawaida. Usichukue dozi 2 za Paxlovid (vidonge 6) kwa wakati mmoja.

Daima chukua Paxlovid kufuata agizo uliyopokea kwa mtoa huduma.

Bado unaambukizana unapotumia matibabu ya Paxlovid na inapaswa kufuata maagizo ya afya ya umma ili kuzuia kuenea kwa maambukizi. Soma kuhusu hatua za sasa za afya ya umma hapa: <https://www.ontario.ca/page/public-health-measures-and-advice>

Je, ni madhara gani yanayoweza kutokana na Paxlovid?

Unaweza kupata athari zifuatazo wakati wa kuchukua Paxlovid:

- mabadiliko ya ladha
- kuhara
- shinikizo la damu
- maumivu ya misuli
- maumivu ya tumbo
- kichefuchefu
- kujisikia vibaya kwa ujumla

Unaweza kugundua athari zingine. Zungumza na mtoa huduma wako ya afya ikiwa una madhara ambayo yanakukusumbua na hayaishi.

Madhara mengine adimu yanayoweza kutokana na utumizi wa Paxlovid ni:

- **Athari za mzio.** Acha kuchukua Paxlovid na umpigie simu mtoa huduma wako wa afya mara moja ukipata dalili zozote zifuatazo za mzio mmenyuko: kuwasha kwenye ngozi yako (mizinga), shida kumeza au kupumua, midomo kuvimba, uso, au ulimi, kubana koo au uchakacho.

- **Matatizo ya ini.** Mwambie mtoa huduma wako wa afya mara moja ikiwa una mojawapo ya ishara hizi na dalili za matatizo ya ini: ngozi ya njano au macho (jaundice), mkojo wa rangi nyeusi isiyo ya kawaida (kojoa), maumivu mapya upande wa kulia wa tumbo lako.
- **Upinzani wa dawa za UKIMWI.** Ikiwa unayo maambukizi ya UKIMWI yasiyotibiwa, Paxlovid inaweza kusababisha baadhi ya dawa za UKIMWI hazifanyi kazi vizuri baadaye.

Je, ninaweza kutumia Paxlovid huku nikitumia madawa nyingine?

Paxlovid inaweza kuingiliana na baadhi za aina nyingi za madawa zinazotumiwa kawaida na virutubisho. Mtoa huduma wa afya (kwa mfano, mfamasia) anaweza kutengeneza mabadiliko ya dawa zako zingine ili uweze kuchukua Paxlovid salama.

Paxlovid pia inaweza kuathiri jinsi udhibiti vya uzazi za homoni hufanya kazi. Unapaswa kutumia njia nyingine ya uzazi wa mpango (kwa mfano, kondomu au kujizuia) wakati wa unapotumia Paxlovid.

Nifanye nini ikiwa dalili yangu ya COVID-19 inazidi kuwa mbaya?

Zungumza na mtoa huduma wako wa afya ikiwa hujisikii bora au ikiwa unahisi mbaya zaidi baada ya siku 5.

Dalili ikizidi, piga simu 911 au nenda kwa idara ya dharura. Dalili kali ni pamoja na:

- kupumua kwa shida
- maumivu ya kifua
- kupoteza fahamu
- kuchanganyikiwa

Taarifa hii ni sahihi kuanzia Januari 2023.

Je, unahitaji maelezo haya katika umbizo linaloweza kufikiwa?

1-877-280-8538, TTY 1-800-855-0511,
info@ontariohealth.ca

Publication No. 301226 (Swahili)
ISBN No. 978-1-4868-6857-5 (PDF)
© King's Printer for Ontario, 2023